

Polski system podatkowy

**Według uczestników X Kongresu
Podatków i Rachunkowości KPMG**

Luty 2020

KPMG.pl

Cel i metodyka badania

Badanie dotyczące systemu podatkowego w Polsce zostało przeprowadzone 16 stycznia 2020 roku wśród uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG, tj. przedstawiceli kadry zarządzającej, dyrektorów finansowych, głównych księgowych oraz szefów sprawozdawczości finansowej i controllingu. Celem badania było poznanie opinii kadry najwyższego szczebla przedsiębiorstw działających w różnych branżach na temat polskiego systemu podatkowego. W badaniu wzięły udział 153 osoby. Respondenci wyrazili swoją opinię udzielając odpowiedzi na 9 pytań zawartych w ankiecie.

Kongres Podatków i Rachunkowości KPMG jest corocznym wydarzeniem, którego pomysłodawcą i organizatorem od 2011 roku jest firma audytorsko-doradcza KPMG w Polsce. Jest to największe tego typu wydarzenie w Polsce, dedykowane przedstawicielom kadry zarządzającej w firmach ze wszystkich sektorów gospodarki odpowiedzialnej za obszary podatkowe i rachunkowe w przedsiębiorstwach,

a w szczególności dyrektorom finansowym, głównym księgowym oraz szefom sprawozdawczości finansowej i controllingu. W tegorocznej edycji wzięło udział niemal 1100 uczestników.

Uczestnicy jubileuszowej X edycji Kongresu KPMG, wysłuchali 12 prelekcji ekspertów KPMG na temat aktualnych zmian z obszarów podatków, rachunkowości i prawa, które będą miały istotny wpływ na przedsiębiorców w 2020 r. Zaprezentowane zostały tematy związane z podatkami przyszłości i trendami w kontrolach podatkowych, ulgą B+R oraz nowymi regulacjami i planowanymi zmianami w CIT, PIT oraz VAT. Uczestnicy zapoznali się również z zagadnieniami dotyczącymi przyszłości w cenach transferowych, MDR, nowoczesnymi narzędziami raportowania i pierwszego roku obowiązywania standardu MSSF 16. Eksperti KPMG przedstawili również tematy związane z odpowiedzialnością kadry kierowniczej i spółki jako podmiotu zbiorowego, a także Polską Strefą Inwestycji.

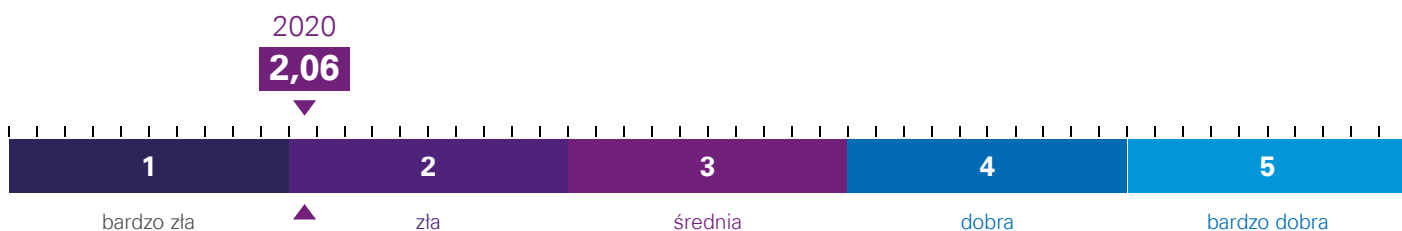
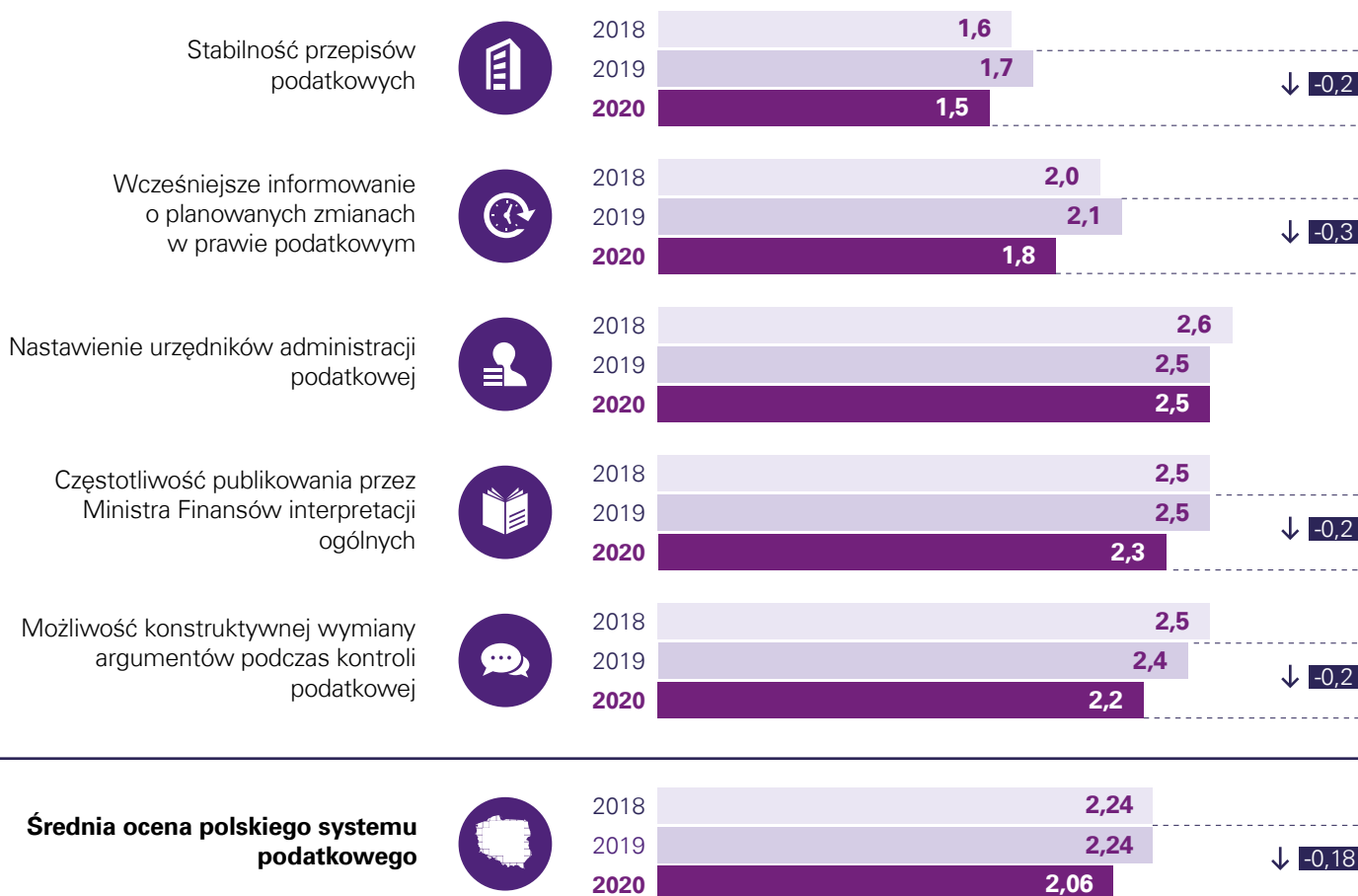
Zła ocena polskiego systemu podatkowego

Średnia ocena polskiego systemu podatkowego wg uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG wyniosła 2,06 punktu (w pięciostopniowej skali). Wynik ten jest mniejszy o 0,18 pkt w porównaniu z dwoma poprzednimi edycjami badania, kiedy ta ocena utrzymywała się na niezmiennym poziomie. Ocena ta powstała w wyniku średniej oceny

poszczególnych elementów systemu podatkowego w Polsce. Praktycznie wszystkie elementy systemu podatkowego zostały ocenione gorzej niż w ubiegłym roku. Jedynie nastawienie urzędników zostało ocenione identycznie jak poprzednio (2,5 pkt). Najgorzej ocenionym przez uczestników X Kongresu KPMG elementem systemu podatkowego została stabilność

przepisów podatkowych. Przedstawiciele firm biorący udział w Kongresie KPMG gorzej ocenili również takie elementy jak: wcześniejsze informowanie o planowanych zmianach w prawie podatkowym, częstotliwość publikowania przez Ministra Finansów interpretacji ogólnych oraz możliwość konstruktywnej wymiany argumentów podczas kontroli podatkowej.

Ocena poszczególnych elementów systemu podatkowego wg uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG (w skali 1 – b. słabo, 5 – b. dobrze)

Niestabilność przepisów podatkowych przeszkadza przedsiębiorcom

Najłabszym elementem polskiego systemu podatkowego zdaniem uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG jest niezmiennie od kilku lat stabilność przepisów podatkowych. Aż 93% respondentów oceniło ten obszar słabo lub bardzo słabo, z czego blisko 60% uznaje ten element za bardzo słaby. Drugim najczęściej krytykowanym elementem polskiego systemu podatkowego jest wcześniejsze informowanie o planowanych zmianach w prawie podatkowym, obszar ten negatywnie oceniło 81% respondentów. Nieco lepiej, choć wciąż źle, ankietowani oceniają możliwość konstruktywnej wymiany argumentów podczas kontroli podatkowej oraz częstotliwość publikowania przez Ministra Finansów interpretacji ogólnych. Stosunkowo najlepiej ocenionym przez ankietowanych uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG obszarem jest nastawienie urzędników administracji podatkowej (11% respondentów pozytywnie ocenia ten aspekt).

Ocena poszczególnych elementów systemu podatkowego wg uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG

■ bardzo słabo ■ słabo ■ średnio ■ dobrze

Stabilność przepisów podatkowych

Średnia ocena:

1,5

Wcześniejsze informowanie o planowanych zmianach w prawie podatkowym

1,8

Możliwość konstruktywnej wymiany argumentów podczas kontroli podatkowej

2,2

Częstotliwość publikowania przez Ministra Finansów interpretacji ogólnych

2,3

Nastawienie urzędników administracji podatkowej

2,5

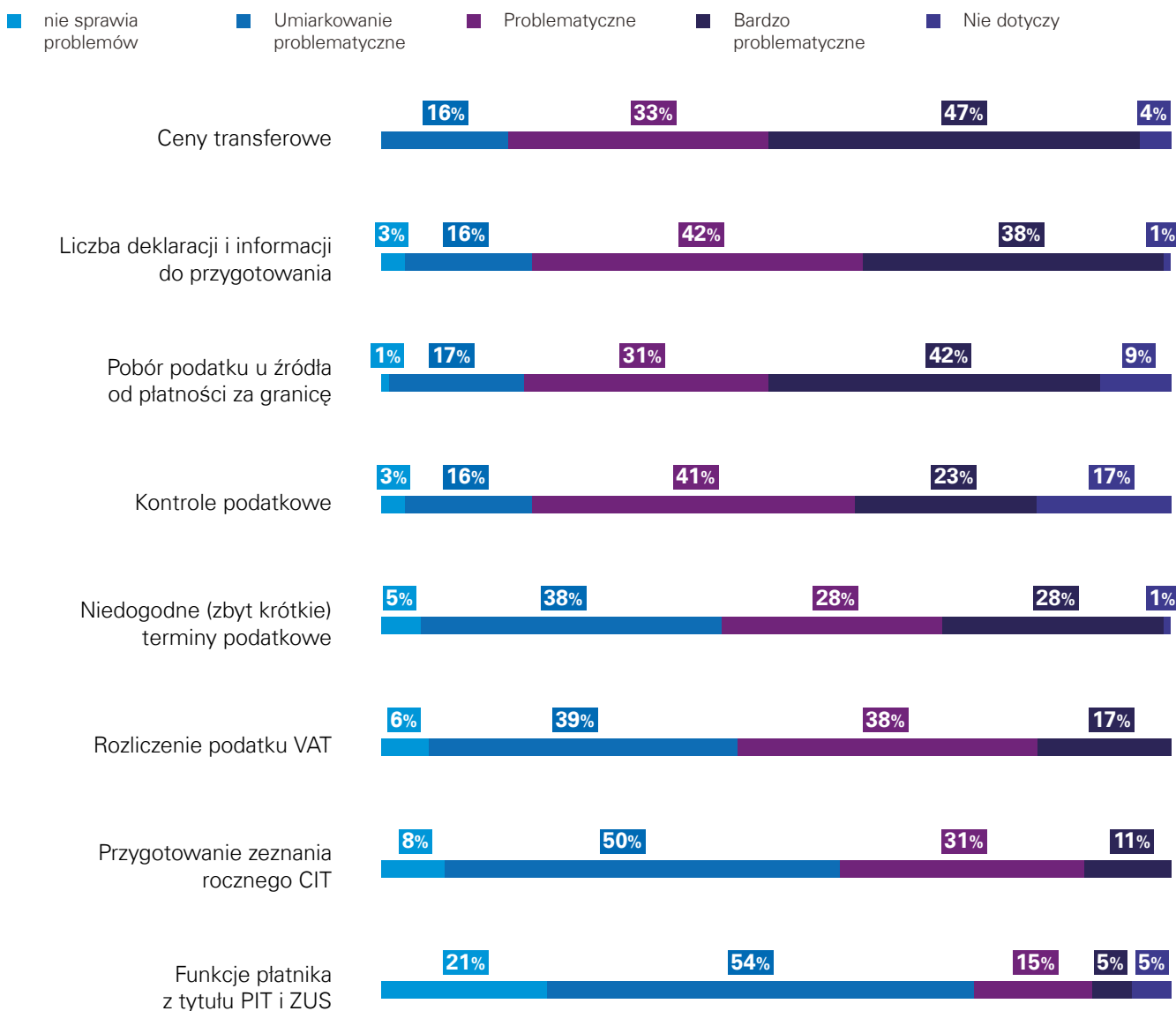
Ceny transferowe najbardziej problematyczną kwestią dla większości

Bez zmian w stosunku do ubiegłorocznej edycji badania, najbardziej problematyczną kwestią wg uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG są kwestie związane z cenami transferowymi, które łącznie aż 80% respondentów uznało za problematyczne lub bardzo problematyczne. Kłopoty sprawia firmom również duża liczba przygotowywanych deklaracji i informacji, niezbędnych do wypełnienia obowiązków podatkowych ciążyących na przedsiębiorstwach. Ponad 70%

uczestników Kongresu KPMG wskazało na istotne trudności, jakie sprawia pobór podatku u źródła od płatności za granicę. Z kolei za najmniej problematyczne firmy uznają kwestie związane z funkcjami płatnika z tytułu PIT i ZUS, które nie sprawiają problemów lub są umiarkowanie problematyczne dla 75% respondentów. Dodatkowo wskazywanymi obszarami, które rodzą trudności z punktu widzenia prowadzonej działalności gospodarczej, jest zbyt późne udostępnianie nowych deklaracji

i informacji podatkowych, zmiany podatków związane z wprowadzaniem nowych technologii (np. JPK) oraz koszty z tym związane. Uczestnicy X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG wymieniali również MDR, białą listę podatników w tym kontrolę rachunków bankowych, zbyt dużą liczbę zmian w krótkim okresie czasu, brak spójności pomiędzy aktami prawnymi oraz ich niską jakość.

Problematicity of specific tax issues from the perspective of business participants of the X Congress of Taxes and Accounting KPMG

Biała lista podatników VAT w największym stopniu wpłynie na uszczelnienie systemu podatkowego

Uczestnicy X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG uznali, że największy wpływ na uszczelnienie systemu podatkowego będzie miało wprowadzenie białej listy podatników VAT. Blisko połowa respondentów nadała najwyższe oceny (1 oraz 2) temu obszarowi. Obowiązkowy split payment oraz zmiany obowiązujące w cenach transferowych w 2019 roku znalazły się odpowiednio na drugim i trzecim miejscu. Z kolei przykładem działania, które zdaniem respondentów w najmniejszym stopniu wpłynie na uszczelnienie systemu podatkowego, będzie wprowadzenie zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2019 roku. Ponad połowa respondentów uznała, że zmiany te będą miały najmniejszy wpływ na uszczelnienie systemu podatkowego.

Działania, które zdaniem uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG w największym stopniu przyczynią się do uszczelnienia systemu podatkowego (w skali 1 – najbardziej, 6 – najmniej)

1 Biała lista podatników VAT

2 Obowiązkowy Split Payment

3 Zmiany w cenach transferowych obowiązujące od 2019 r.

4 Nowe zasady poboru podatku u źródła

5 Raportowanie schematów podatkowych (MDR – Mandatory Disclosure Rules)

6 Zmiany w PIT wprowadzone w 2019 r.

Ulgi i preferencje podatkowe umożliwiające oszczędności podatkowe

Spośród dostępnych ulg podatkowych i preferencyjnych regulacji, które przynoszą największe oszczędności podatkowe, firmy biorące udział w X Kongresie Podatków i Rachunkowości KPMG najczęściej korzystają z jednorazowego odliczenia straty podatkowej do 5 mln zł (21% wskazań) oraz będą korzystać z ulgi na złe długi w CIT (19% wskazań). 16% przedsiębiorców zadeklarowało również, że w celu osiągnięcia oszczędności podatkowych korzysta z ulgi B+R. Warto zaznaczyć, że aż 36% respondentów nie stosuje lub nie zamierza stosować wymienionych regulacji pozwalających osiągać oszczędności podatkowe.

Które z poniższych ulg podatkowych lub preferencyjnych regulacji podatkowych z punktu widzenia Państwa firmy przynosiły lub przyniosą największe oszczędności podatkowe?

Jednorazowe rozliczenie straty podatkowej do 5 000 000 zł

Ulga na złe długi w CIT

Ulga B+R

Stawka 9% CIT

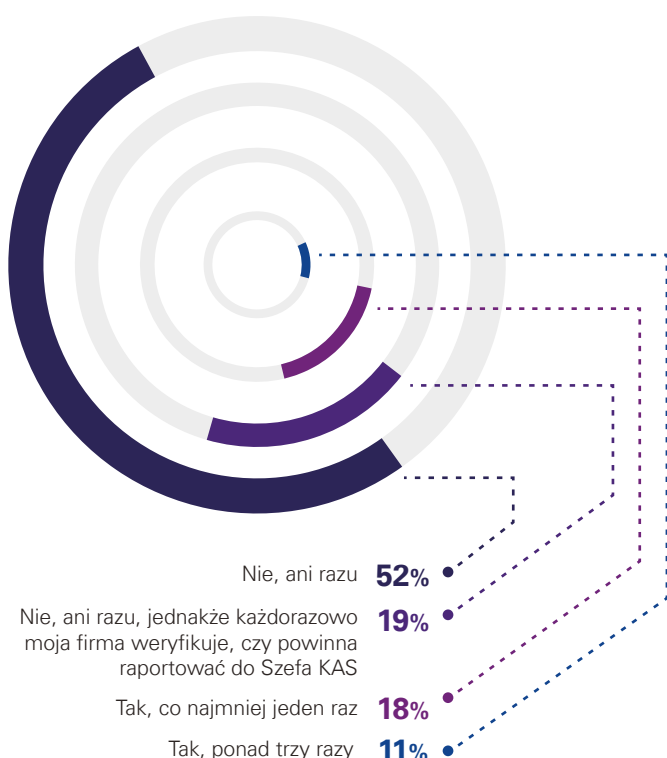
IP Box

Nie stosuję lub nie zamierzam stosować żadnej z ww. regulacji

Czy Państwa firma złożyła do tej pory do Szefa KAS jakąkolwiek informację w zakresie raportowania schematów podatkowych (MDR – Mandatory Disclosure Rules)?

Raportowanie schematów podatkowych MDR

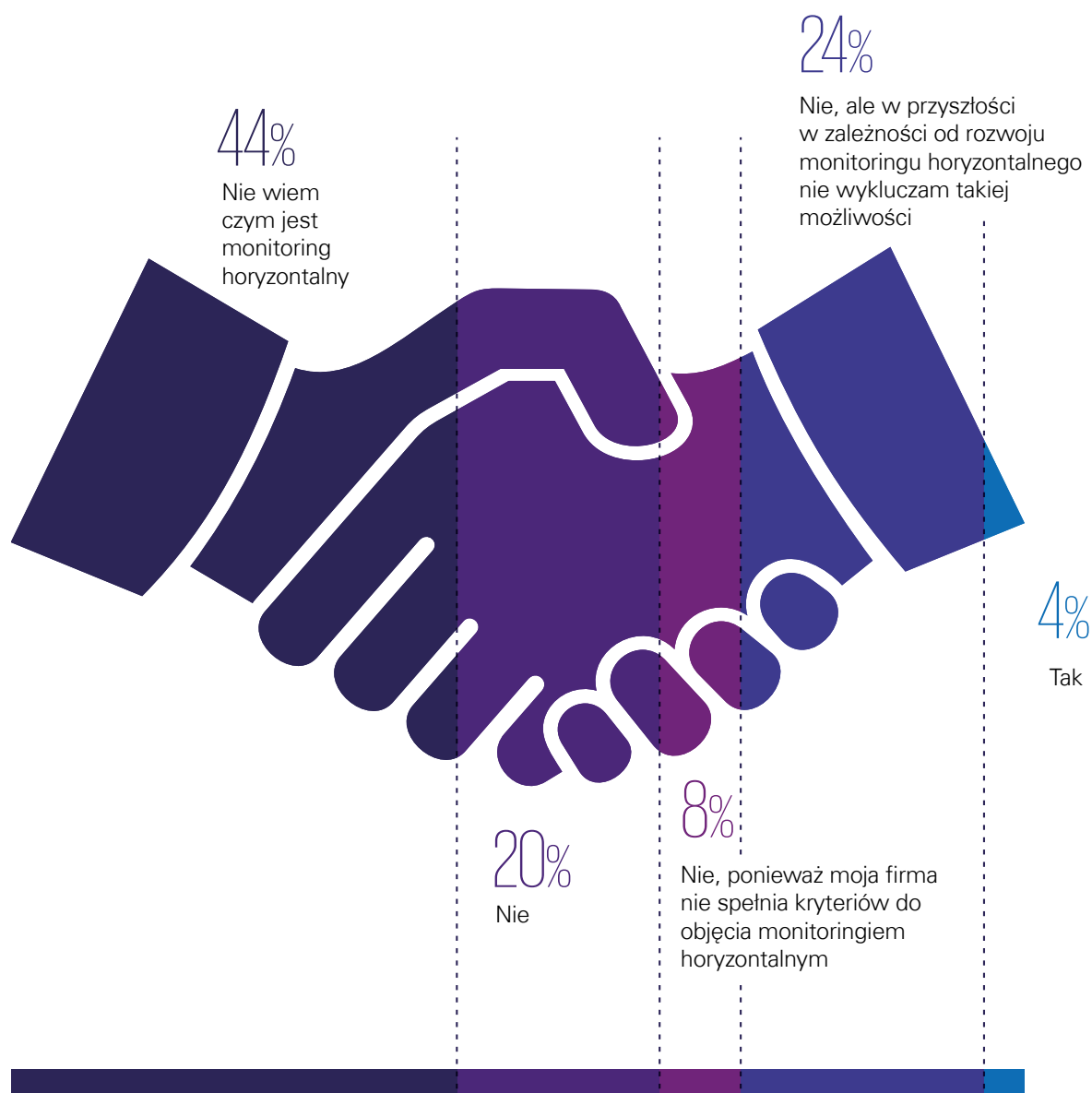
Wprowadzony 1 stycznia 2019 r. obowiązek raportowania schematów podatkowych ma na celu uszczelnienie systemu podatkowego oraz ograniczenie zjawiska stosowania agresywnych optymalizacji podatkowych. Ponad połowa przedstawicieli firm uczestniczących w Kongresie KPMG ani razu nie złożyła informacji w zakresie raportowania schematów podatkowych (MDR – *Mandatory Disclosure Rules*). Dodatkowo 19% organizacji nie złożyło takiej informacji, ale każdorazowy przypadek jest weryfikowany czy nie podlega obowiązkowi raportowemu. Wśród blisko 30% przedsiębiorstw, które składały informacje MDR, 11% raportowała schematy podatkowe więcej niż 3 razy.

Korzystanie z programu monitoringu horyzontalnego

Program monitoringu horyzontalnego polega na bieżącej współpracy podatnika z fiskusem. Współpraca KAS z dużymi podmiotami, oparta na wzajemnym zaufaniu ma zapewnić przestrzeganie prawa podatkowego ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i oczekiwań kluczowych podatników. Wśród uczestników Kongresu KPMG tylko 4% zadeklarowało, że ich firma ma zamiar skorzystać

z programu monitoringu horyzontalnego. Wśród 96% organizacji, które takiego zamiaru nie mają, blisko połowa nie wie czym jest monitoring horyzontalny, a co czwarta firma nie wyklucza możliwości skorzystania z takiej opcji w przypadku dalszego rozwoju tego programu.

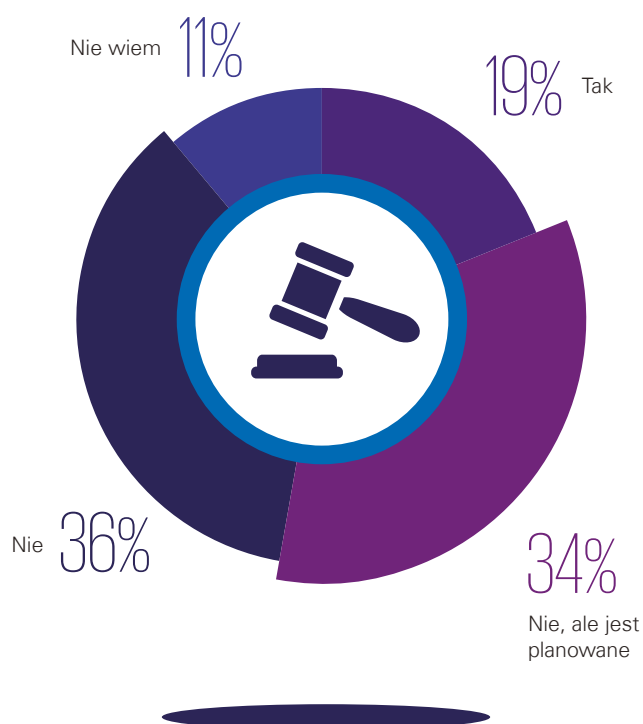
Czy Państwa firma zamierza skorzystać z programu monitoringu horyzontalnego?

Odpowiedzialność kadry kierowniczej oraz spółki jako podmiotu zbiorowego

W ostatnim czasie nastąpił intensywny rozwój regulacji rozszerzających obszary odpowiedzialności zarówno spółek, jak i indywidualnie osób nimi zarządzających. Zmiany te znacznie zwiększają zakres odpowiedzialności, wprowadzając jednocześnie coraz bardziej rygorystyczne kary, zwłaszcza finansowe. Aby się zabezpieczyć przed nowymi regulacjami, co piąta firma biorąca udział w X Kongresie Podatków i Rachunkowości KPMG zadeklarowała, że wdrożyła procedury przeciwdziałania poniesieniu odpowiedzialności karnej skarbowej przez kadrę kierowniczą firmy lub odpowiedzialności firmy jako podmiotu zbiorowego, a co trzecia organizacja posiada takie plany. Po przeciwnej stronie znajduje się 36% firm, które nie wdrożyły regulacji w zakresie przeciwdziałania poniesieniu odpowiedzialności karnej skarbowej i nie deklaruje takich planów.

Czy w Państwa firmie wdrożono procedury w zakresie przeciwdziałania poniesieniu odpowiedzialności karnej skarbowej przez kadrę kierowniczą firmy lub odpowiedzialności firmy jako podmiotu zbiorowego?

Niska użyteczność objaśnień podatkowych MF

Objaśnienia podatkowe publikowane przez Ministerstwo Finansów zdaniem zdecydowanej większości uczestników X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG (73% wskazań nie ułatwiają zrozumienia przepisów podatkowych). Wśród tych osób, aż połowa uważa, że objaśnienia nie tylko nie ułatwiają zrozumienia przepisów podatkowych, ale dodatkowo powodują kolejne wątpliwości. Zaledwie 27% respondentów przyznało, że objaśnienia podatkowe są pomocne i ułatwiają im zrozumienie przepisów podatkowych.

Czy w Państwa ocenie objaśnienia podatkowe wydawane przez Ministerstwo Finansów ułatwiają Pani/Panu zrozumienie przepisów podatkowych?

6%

Nie wiem, ponieważ nie wiem o istnieniu objaśnień podatkowych, nie znam treści objaśnień podatkowych

12%

Nie

Nie, a co więcej treść objaśnień wzbudza kolejne wątpliwości

27%

Tak

Propozycje firm na zmiany w podatkach

Uczestnicy X Kongresu Podatków i Rachunkowości KPMG zostali poproszeni o wskazanie własnych pomysłów na ewentualne zmiany w podatkach, które mogą ułatwić prowadzenie działalności gospodarczej. Wśród takich zmian najczęściej pojawiały się postulaty związane z uproszczeniem obowiązków związanych z raportowaniem schematów podatkowych (MDR) oraz oparciem ich zasad na dyrektywie DAC 6, a nie na polskich, rozszerzonych regulacjach w tym zakresie. Przedstawiciele firm zwracali również uwagę na możliwość wprowadzenia obowiązkowego vacatio legis na przynajmniej rok w przypadku uchwalania nowych przepisów. Ich zdaniem dobrym rozwiązaniem byłoby również wprowadzenie automatycznych zmian przepisów wykonawczych po zmianie przepisów ustaw, aby podatnicy wiedzieli jak wypełniać ciążące na nich nowe obowiązki.

Wśród innych postulatów zgłaszanych przez uczestników Kongresu KPMG, którzy wzięli udział w badaniu, pojawiały się propozycje zmniejszenia kar finansowych wynikających z Kodeksu karnego skarbowego, które grożą za popełnienie błędów podczas wypełniania obowiązków podatkowych. Osoby odpowiedzialne w firmach za obszar podatków wymieniały również kwestie związane z wprowadzeniem podatku obrotowego, uproszczeniem APA oraz ograniczaniem liczby deklaracji i informacji podatkowych, a także te związane z ustaleniem zasad dot. należytej staranności.

Kontakt

KPMG w Polsce

ul. Inflancka 4A

00-189 Warszawa

T: +48 22 528 11 00

F: +48 22 528 10 09

E: kpmg@kpmg.pl

Rafał Ciołek

Doradztwo podatkowe

Partner

E: rciolek@kpmg.pl

dr Magdalena Maruszczak

Marketing i Komunikacja

Dyrektor

E: mmaruszczak@kpmg.pl

KPMG.pl

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Inflancka 4A

00-189 Warszawa

T: +48 22 528 11 00

F: +48 22 528 10 09

E: kpmg@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114

31-323 Kraków

T: +48 12 424 94 00

F: +48 12 424 94 01

E: krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22

60-829 Poznań

T: +48 61 845 46 00

F: +48 61 845 46 01

E: poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11

50-382 Wrocław

T: +48 71 370 49 00

F: +48 71 370 49 01

E: wroclaw@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a

80-219 Gdańsk

T: +48 58 772 95 00

F: +48 58 772 95 01

E: gdansk@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36

40-028 Katowice

T: +48 32 778 88 00

F: +48 32 778 88 10

E: katowice@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35

90-127 Łódź

T: +48 42 232 77 00

F: +48 42 232 77 01

E: lodz@kpmg.pl